

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Zbigniew Jan

Nazwisko: Piwoński

Miejsce urodzenia: Dębsk

Data urodzenia: 23-06-1929

Imię ojca: Bolesław

Imię matki: Stanisława

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

Zbigniew Piwoński 26.06.1950 został wcielony do 5. pułku KBW w Krakowie (JW. nr 3078) w ramach zasadniczej służby wojskowej. 11.06.1951 Wojskowa Prokuratura Rejonowa w Krakowie wydała postanowienie o tymczasowym aresztowaniu ze względu na to, że ww. w okresie styczeń - czerwiec 1950 „należał do nielegalnej organizacji K.U.L na terenie m. Elbląg i działał na szkodę narodu polskiego”. 28.07.1951 śledztwo przejął Zarząd Informacji KBW MON. 06.09.1951 zostało ono objęte nadzorem Wojskowej Prokuratury Dowództwa KBW w Warszawie. 10.09.1951 w Warszawie oficer śledczy JW. 1114 postanowił Zbigniewa Piwońskiego pociągnąć do odpowiedzialności karnej. 17.09.1951 został sformułowany akt oskarżenia. Ze względu na to, że większość świadków znajdowała się w areszcie w Gdańsku, rozprawa odbyła się 19.12.1951 przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Gdańsku (Sr. 351/51). Ww. został skazany na 10 lat więzienia i 2 lata pozbawienia praw publicznych i obywatelskich praw honorowych z art. 87 w zw. z art. 86 & 2 kkwp za to, że "w okresie czasu od grudnia 1949 do 11 czerwca 1951r. na terenie Elbląga i Jedn. Wojsk. 3078 w Krakowie, czynił przygotowania do zmiany przemocą ustroju Państwa Polskiego w ten sposób, że wstąpił do nielegalnej organizacji pod nazwą >Katolicki Uniwersytet Lubelski<, a następnie odbywając czynną służbę wojskową rozpowszechniał fałszywe wiadomości, które mogły ze względu na swą treść wywołać wśród żołnierzy dyspozycje w kierunku usiłowania zmiany przemocą ustroju Państwa Polskiego (...)" . Zbigniew Piwoński – jak w uzasadnieniu napisał sąd – po wyzwoleniu osiedlił się wraz z rodziną w Elblągu i rozpoczął naukę w gimnazjum. Korepetycji udzielał mu kolega, za którego namową Z. Piwoński wstąpił do Krucjaty Eucharystycznej przy kościele św. Wojciecha, a po jej rozwiązaniu do Towarzystwa Przyjaciół KUL, które było oficjalną przykrywką tajnej organizacji odwołującej się do pojęć związanych z Zakonem Krzyżackim. Wg śledczych Zbigniew Piwoński nie był w pełni wtajemniczonym członkiem tajnej organizacji, post factum dowiedział się o wykonaniu wyroku śmierci na jednym z jej członków. Po powołaniu do czynnej służby wojskowej do Jednostki 3078 w Krakowie, wg śledczych prezentował wielokrotnie postawę wrogą, prześmiewczą w stosunku do władzy państwowej np. żartował sobie z prezydenta Bieruta, uśmiechał się ironicznie podczas czytania referatu, czy demonstrował „nienawiść do żołnierzy bratniej Armii Czerwonej” itp. Obrońca wniósł skargę rewizyjną do Najwyższego Sądu Wojskowego, którą ten odrzucił w dniu 11.01.1952. Na mocy amnestii 03.06.1953 ww. skrócono odbywanie kary o 1/3. Postanowieniem Sądu Pomorskiego Okręgu Wojskowego w Bydgoszczy z 17.01.1956 na zasadzie amnestii złagodzone karę o połowę oraz skrócono czas utraty praw publicznych do roku. W trakcie śledztwa ww. przebywał w aresztach wojskowych. Od 19.12.1951 odbywał wyrok w więzieniu w Gdańsku, 12.07.1952 został przeniesiony do więzienia w Sztumie. 17.03.1953 został osadzony w Potulicach, 28.03.1953 wysłano go do Obozu Pracy Więźniów w Piechcinie. 19.01.1956 Z. Piwońskiego warunkowo zwolniono z więzienia.

IPN BU 958/65.

Sprawa operacyjna Zarządu Wojskowej Służby
Wewnętrznej. Zbigniew Piwoński został skazany
19.12.1951 wyrokiem WSR w Gdańsku na karę 10 lat
pozbawienia wolności oraz utratę praw publicznych i
obywatelskich na okres 2 lat za przynależność do
organizacji "KUL" i uprawianie "wrogiej" propagandy.
Akta 17.08.1972 złożono do archiwum Zarządu WSW
pod sygn. ZS-2719.

Akta o sygn. ZS-2719 zniszczono 29.01.1990 za
protokołem brakowania nr 94. Wpis na podstawie
zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.